

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/156
KARAR NO : 1984/363

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Erdoğan Şen ve arkadaşları.

O L A Y : 5.5.1978 günü sanıkların 171 Sayılı Yasa'ya aykırı olarak Elazığ Şehir Merkezinde izinsiz olarak yürüyüş yaptıkları, ihtara rağmen dağılmadıkları ve yasalara aykırı biçimde direndikleri, ayrıca sanıklardan Osman Bekiroğlu, Ahmet Yürük, Erdoğan Şen'in görevli komiser ve polis memurlarına müsbet mukavemette buldukları, diğer sanıklardan bazılarının polislere hakaret ettikleri Elazığ C.Savcılığı'na iletilen şikâyetler üzerine tüm sanıkların 171 Sayılı Yasa'nın 18., ayrıca sanıklardan Osman Bekiroğlu, Ahmet Yürük, Erdoğan Şen'in eylemlerine uyan TCK.nun 258/1., diğer sanıklar Süleyman Yenice, Faruk Metin, Erkan Cura, Yüksel Türkmen ve Atilla Çakmak'ın TCK.nun 266/1.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında Elazığ C.Savcılığı'nın 5.5.1978 günü, 1978/1099 sayılı iddianamesi ile kamu davası açılmıştır.

Elazığ 1.Asliye Ceza Mahkemesi:10.4.1979 günü, Esas 1978/380, Karar 1979/129 sayı ile; davaya bakmanın mahkemenin görevi dışında olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi:12.11.1979 günü, sanıkların 171 Sayılı Yasa'ya muhalefetten mahkûmiyetlerine, kimi sanıklar yönünden ise; memura mukavemet ve hakaret suçlarından beraatlerine karar vermiş, sanıklar vekillerinin temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 4.Dairesi; sanıklarla ilgili davanın genel adli yargı merciinde görülmesi gerektiğinden, sanıklar vekilinin temyiz itirazına atfen usul yönünden kısmen ve esas yönünden hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi:6.2.1981 günü, Esas 1980/632, Karar 1981/38 sayı ile; bozmaya uyarak, 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarının olayda gerçekleşmemesi nedeniyle görevsizliğine karar vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı

yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş, dosya Elazığ C.Savcılığı'nın 24.5.1983 günlü, 1978/10999 esas sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE ÇERKEÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 4.7.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Bakutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgele okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp dü-
şüldü:

Suç, Elazığ ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 5.5.1978 günü işlenmiştir.

Olay, suç tarihinde Elazığ ili Fuat Üniversitesi Veteriner Fakültesinde meydana gelen olaylarda karşıt görüşlü iki öğrenci gurubunun birbirlerini taşlamaları sonucu okulun o gün için öğretime açılmıyacağına fakülte dekanı tarafından bildirilmesi, bunun üzerine akademi öğrencilerinin şehir içine doğru yürüyüşe geçmeleri ve üzerlerine atılı suçları işlemelerinden ibarettir.

İncelenen dosya içeriğinde yer alan anlatım ve belgeler ile olayın oluş biçiminden, ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a.maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesi ve 13/b.de yer alan organik ve örgütsel ortak genel amaç koşulunun olayda gerçekleşmemesi açısından davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

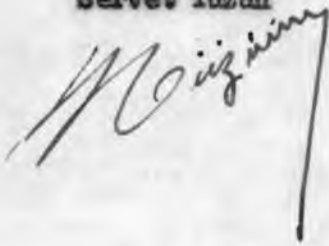
Ancak, Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce 12-11-1979 günlü, 1979/192-935 sayılı kararda sanıklar, Erdoğan Şen, Erkan Cura, Ahmet Kuloğlu, M. Atilla Çakmak, Süleyman Yetkin, Ahmet Gönür, A. Osman Bakçioğlu'nun üzerlerine atılı görevli memura mukavemet suçlarından beraatlerine karar verilmiş ve bu karar kesinleşmiş olduğundan, Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının sanıkların 171 sayılı yasa'ya muhalafet suçlarına ilişkin kısmının; Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi görevsizlik kararının ise, sanıkların kesinleşen memura mukavemet suçlarına ilişkin beraat kararını kapsayan kısmının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.... /

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, ancak Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce verilen sanıklardan Erdoğan, Şen, Erkan Cura, M. Atilla Çakmak, Süleyman Yetkin, Ahmet Görür, A. Osman Bekiroğlu haklarındaki memura mukavemet suçlarına ilişkin beraat kararları kesinleştiği ve bu duruma göre, Askeri Yargı yerince sözü edilen bu sanıklarla ilgili ve kesinleşen suçlara ilişkin olarak görevsizlik kararı verilmemesi gerektiği cihetle, Elazığ 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 6-2-1981 günlü, Esas-1980/639, Karar- 1981/38 sayılı görevsizlik kararının sanıkların kesinleşen kararları dışında kalan diğerlerine atılı 171 sayılı yasa'ya muhalefet suçuna ilişkin ve Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 6-2-1981 günlü, Esas-1980/632, Karar-1982/38 sayılı görevsizlik kararının ise adı geçen sanıkların kesinleşen beraat kararlarına ilişkin kısımlarının kaldırılmasına, 4-7-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

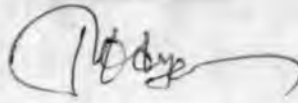
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayar

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

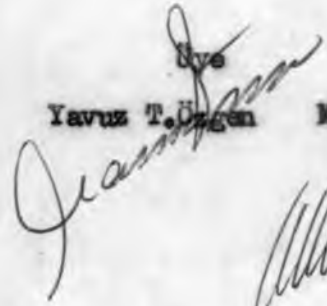
Üye

Cezmi Elgin

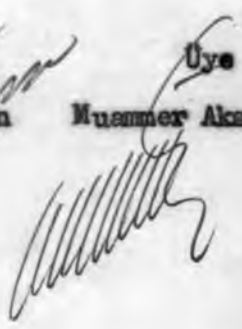
Üye

Yavuz T. Ögen

Üye

Muammer Aksüt

M. 10/7

D/E.